

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי כ"ו אדר ב' תשפ"ב | דף היומי בבלי: יבמות כב | דף הכולל: מגילה לא.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן י' עד סעיף ו'.
מוסר: חפץ חיים - כלל ג' אות ה' עד אות ז'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער עבודת האלוקים פרק ט' 'והכין לך לצורכך שני יועצים' עד סוף פרק ט'

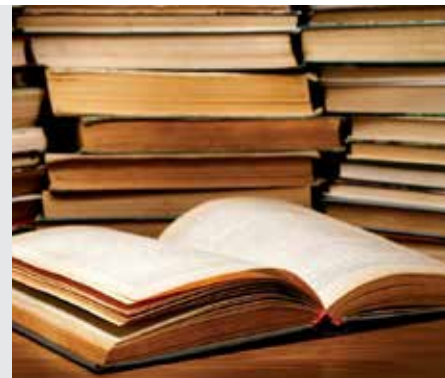

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

היהודי שהחליט לקחת על עצמו את החובות של מרן הגר"ח זצ"ל | "חומס מהשמים" – השגחה פרטית מיוחדת למפונקים... | ר' חיים שם ידו על כתפי ואמר לי: "אני יכול להגיד לך משהו?" | מרן הגרש"ז נזף בי: "אהרון, כמה מדברים על חברי?!!" | 2368

על דא ועל הא

החלטתי לחלק לעצמי את ה'חובות' שהיה מרן הגר"ח זצוק"ל לומד בשנה אחת - בפריסה של שבע שנים

החובות של כולנו

הקדוש. משך שעות מדי יום היה הגאון שוקד לסיים את חובותיו. שמעתי על זה והתפעלתי, כמו כל אחד. אבל החלטתי לעשות עם ההתפעלות משהו. שאלתי את עצמי: וכי התורה כולה מסורה רק לגאוני דור? רק למי שהוא מוגדר כ'גדול' או 'פוסק' או 'מרן', מותר לסיים את כל התורה כולה? אז נכון, גדולי ישראל יודעים את התורה בידיעה ברורה ומשננים אותה ללא הרף בסדר מופלא. אבל מדוע שאני, יהודי פשוט, מאד פשוט, לא אזכה גם כן לסיים את כל התורה כולה. גם אם לא בשנה אחת - לפחות אחת לכמה שנים.

וכמה שזה נשמע מופרך, החלטתי לחלק לעצמי את 'החובות' שהיה מרן הגר"ח זצוק"ל לומד בשנה אחת - בפריסה של שבע שנים. ותתפלא מה יצא: דף אחד בבלי, פחות מדף ירושלמי, קצת שולחן ערוך (גם אם לא בהיקף 'נושאי הכלים' כמו מרנן ורבנן), קצת משנה ברורה, פחות מחצי פרק ברמב"ם, קצת תוספתא וכמה קטעים בספרא וספרי ומכילתא וגם זוהר הקדוש אני אומר (מלבד קטעי המוסר שאפשר להבין בדרך נגלה) קטעים בודדים.

ליל שבת. בקצה אחד מבתי הכנסת בעיר. מתחת נורת ניאון המפיצה אור צהוב, אני מוצא אותנו. אברך פשוט למדי. רגיל ככל הרגילים. כמונו כולנו. הוא יושב ומזמזם לעצמו מעל ספר פתוח. אני ניגש בלאט, מנסה לגלות את שם הספר. ואני אכן מגלה. לספר קוראים: תוספתא. למי שלא מכיר, מדובר בספר חז"לי מקודש (לפי המסורת, מחבריו היו רבי חייא ורבי אושעיא) המכיל 'ברייתות' על כל סדר הש"ס. לא ספר שמצוי בכל בית מדרש. טפחתי קלות על שכם האברך. שאלתי על ה'תוספתא', ושמעתי מונוולוג מרטיט שנשב לי הישר לתוך הנשמה. המונוולוג כולו, בעריכה (על פי הזכרון מליל שבת), הרי הוא לפניכם:

כמו כל יהודי עלי אדמות, גם אני נחשפתי בשבוע האחרון בעמקות יתר ל'חובות' של מרן הגאון רבי חיים קניבסקי זצוק"ל. החובות שרדפו את סדר יומו מבלי ויתור, כאשר מדי שנה היה מסיים לפי סדר לימוד מסודר את התורה כולה, כלומר: תנ"ך, משניות, תלמוד בבלי ותלמוד ירושלמי, תוספתא, מכילתא, תורת כהנים, ספרא וספרי, שולחן ערוך, משנה ברורה, רמב"ם וזוהר

שמעתי והתפעלתי. כמה זמן זה לוקח לך? שאלתי אותו.
הוא, יהודי העמל לפרנסתו, סיכם לי:
מלבד הזמן שלוקח לי מילא ללמוד דף היומי, אני מקדיש עוד

פרק זמן שבין שעה וחצי לשעתיים - והנה לי כל הלימודים הללו.
הנה, גם אני אזכה לסיים את התורה כולה.

(יקותיאל יהודה גנזל, המבשר)

הסיפור היומי

**רבי חיים זצ"ל שם את ידו הקדושה והרכה
על כתפיי ואמר בכזו ענווה: "אני יכול להגיד
לך משהו?" ענית בחיוב, ואז אמר לי כמה
מילים בודדות שנכנסו עמוק לחדרי לבבי...**

Yaakov Nahumi/Flash90

וגער בי: "מה אתה מסתכל בשטויות!" ובאותו מעמד שם ידו הקדושה והרכה על כתפיי ואמר בכזו ענווה: "אני יכול להגיד לך משהו?" ומשענית בחיוב אמר לי כמה מילים בודדות שנכנסו עמוק לחדרי לבבי: "אתה רוצה להיות תלמיד חכם? - שלא יעניין אותך שום דבר חוץ מתורה!".

(גליון 'עזרת אמונת חכמים' שע"י 'עזרת אליעזר', הובא ע"י הרב פנחס זריב מכוון 'למעשה'. לתגובות ולחומר נוסף p0583271323@gmail.com)

"אני אהיה אבא שלך"

יהודי נוסף שמספר על יחס אישי וקרוב שזכה לקבל ממרן זצ"ל במשך שנים רבות, הוא הרב סנדר פרייזלר, שגדל אצל מרן כבן לאחר שהתייתם מאביו במלחמת יוה"כ פ".

"בפורים של שנת תשל"ד, בשעה 15:15 אחר הצהריים באו להודיע למשפחה שלנו שאבי זצ"ל הלך לעולמו. עברו הרבה שנים והקב"ה סידר שבדיוק אחרי פורים תשפ"ב בשעה 15:15 לצערנו התבשרנו על פטירתו של מרן שר התורה.

"בעיני זה לא דבר סתמי. כיהודי מאמין, אני בטוח שהקב"ה גם רוצה להראות לי שאותו אבא שגידל אותי מאז שהייתי קטן נפטר באותו תאריך כמו האבא שהביא אותי לעולם הזה".

הרב פרייזלר סיפר על התקופה שבה נכנס לביתו של מרן: "בתקופה הראשונה זה לא היה אבא ובן אלא ילד חמוד שבא לבקר, בשלב מסוים אחרי בר המצווה שלי זה הפך להיות אבא ובן. "יום אחד הוא ישב בחדר הספרים, בכיסא של הסטיפלר עם הסטנדר, הוא ראה שאני לא מרוצה. אז הוא אמר לי: 'אתה יודע, אתה יכול לבוא לפה תמיד'. ואני מסתכל עליו ואומר לו: נראה לי שיש פה טעות. אני לא חיפשתי בית.

"הוא שאל אותי: 'מה אתה צריך', ואמרתי לו: אני צריך אבא. ואז הוא אומר לי: 'אני אהיה לך לאבא ואתה תהיה לי לבן'. הבנתי שהוא רציני, אבל עוד לא לגמרי. אגב, לא ראיתי בו באותה תקופה כגדול הדור אלא כאברך יקר, טוב לב, צדיק.

"הקש ששבר את גב הגמל היה, כאשר הרבניתי קנייבסקי קראה לי למטבח ואמרה לי: 'לא יכול להיות שאבא יהיה לך לאבא ואני כלום - אלא מהיום אבא יהיה לך לאבא ואני אהיה

מספר יהודי בשם יהושע, שעלה בבחרותו מארה"ב ללמוד בארץ ישראל:

למדתי בישיבת תפרח. בבין הזמנים ישנתי בישיבת 'גאון יעקב' אבל לא היה לי מקום מסודר לאכול. אכלתי לפעמים אצל הצדיק הבלתי נשכח ר' יצחק דוד בן הגאון רבי אברהם זלזניק זצ"ל שהיה מעין גבאי שני בביה"כ לדרמן, ושם בביה"כ למדתי כל ימי בין הזמנים.

רבי חיים זצ"ל אמר לי שאני יכול לבוא לאכול אצלו מתי שאני רוצה. ההזמנה הלבבית מאדם גדול שכזה גרמה לי שמחה גדולה מאוד, ונתנה לי כח לעבור את בין הזמנים בלי בית. למעשה לא ניצלתי את ההזמנה ואכלתי בביה"כ, אבל בשבת אכן אכלתי אצלו.

בפעם הראשונה שסעדתי אצלו בשבת, הוא הסתכל עלי בעיניו הגדולות והטהורות ואמר לי: "אתה תשלם בשביל האוכל במזומן... עדיין לא הכרתי את שגו ושיחו, וקצת נבוכתי למשמע הדברים, אבל בסיום הסעודה הבנתי... הוא כיבד אותי לברך על הכוס, ואז אמר עם חיוך גדול: "השלמת את *המזומן* ואז הכל היה מובן. ההרגשה שהוא מתבדח איתי כידיד קרוב, השפיעה מאוד לטובה על מצב רוחי.

כאשר נסעתי לחו"ל לפני שהתחתנתי, הלכתי להיפרד ממנו, והוא ליווה אותי עד דלת ביתו. הלכתי לרחוב נחמיה, ואז גיליתי שנשאר בכיסי העט שלו, שהשתמשתי בו לרגע בעת ביקורי. הסתובבתי מהר כדי לחזור לביתו, ומה אני רואה? - רבי חיים זצ"ל בא לקראתי, שם ידו על כתפיי ואמר עם חיוך: "אני מחלתי לך... אם הוא מחל לי למה טרח לרדוף אחרי? כנראה חשש שאני אגלה לאחר זמן שלקחתי את העט שלו וארגיש לא נעים.

אספר עוד, שבחול המועד פסח אחרי החתונה שלי הוא הגיע במיוחד עם הרבנית ע"ה לבקר אצלי בביתי, כאילו הייתי בן משפחה ממש. כמדומני שהלך אז ברגל מרחוב רשב"ם ועד רח' בעל שם טוב ששם גרתי. איזה כבוד זה היה עבורי! לא אשכחנו לעולם.

במשך שנות קירבתי לרבי חיים זצ"ל הוא גם דאג לחנך אותי. אמר לי מה ללמוד ואיך ללמוד. פעם ראה אותי מעלעל בעיתון

לישון עם הנעליים'. אני אומר לו: 'אבא, אני אעשה את זה'. והוא אומר לי: 'זה בסדר, תישן'.

"אני שואל אותו: מה זה כל כך אכפת לך שאני ישן עם נעליים? והוא אומר לי: 'כתוב בגמרא שמי שישן עם נעליים יש לו אחר כך מחלה שאי אפשר להתרפאות ממנה'. מאוחר יותר, כשגדלתי והגעתי לגמרא הזו, רשמתי לי שבני ונכדי ישמעו את הסיפור הזה שאני זוכר בצעירותי מפיו הקדוש. מכל מיליון האנשים בלוויה, היה עוד מישהו שהוא הוריד לו את הנעליים?"

לך לאמא'. זה עשה לי רגש מאוד גדול והבנתי שהם תיאמו את זה. מאז עד רגע זה שניהם חקוקים בי כהורים ובן", סיפר הרב פרייזלר בהתרגשות.

הוא המשיך וסיפר על הנעשה באותם ימים: "הבית היה קטן, לא כמו היום. ישנתי במסדרון. הייתה שם, נקרא לזה, מיטת נוער. באמצע הלילה הרגשתי שמישהו מזיז אותי. אני פוקח את העיניים ורואה את ר' חיים עומד לידי ואומר לי: תישן. אני שואל אותו מה קרה, הוא אומר לי: 'אני מוריד לך את הנעליים, אסור

פרשת השבוע

"אשתי אמרה שאין לי מה לבוא הביתה בלי הבטחה מהרבי שיוולדו לנו ילדים", בכה היהודי. רבי שלומק'ה זצ"ל הרחרר כמה דקות ואחר כך אמר: "אני מוכן להבטיח לך, בתנאי שגם אתה תבטיח לי כמה דברים..."

מה הקשר בין שתיקה כמו דג ללידת בן זכר?

הדוברים הראשיים. אם תבטיח לי שתפסיק לדבר במקווה ובבית הכנסת, אני מבטיח לך בן זכר".

כמובן שהיהודי קיבל על עצמו את הדבר. אלה שהיו רגילים לפגשו במקומות הנ"ל לא ידעו מה קרה לו... הם התרגלו לראותו מדבר ומדבר, והנה לפתע הוא שותק כדג. אבל, כבר אמרנו, מה לא עושים בשביל ליכות לזרע של קיימא?... ולכן, למרות שהסתכלו עליו כעל מי שירד מדעתו, המשיך לשתוק.

ויהי לתקופת השנה התקיימה הבטחתו של הרבי ונולד לו בן זכר. הרבי מזוועהיל התכבד בסנדקאות, ולאחר מכן שאל האב המאושר את הרבי: איזו 'מידה כנגד מידה' יש בשתיקה ולידת בן זכר?

והרבי השיב בדברים מחודשים:

מובא בשם רבי פנחס מקוריץ שהקב"ה קוצב לכל אחד את מידת ההנאות שייהנה כאן בעולם הזה. בזמן שהינך מדבר במקווה ובבית הכנסת את דיבורי החול, הינך ממלא את קצבת ההנאה שהקב"ה הקציב לך, ולא נשארת לך יותר זכות ליהנות מההנאה שבלידת ילד. כאשר הפסקת לדבר, ואז לא נהנית יותר מכך, אפשר היה לספק לך את הנאת הלידה.

(מתוך קול ברמה - גליון 284)

אשה כי תזריע וילדה זכר (ויקרא יב ב)

סיפר הרב נחום כהן שליט"א ששמע מפי הרב שמעון אליהו שלזינגר זצ"ל: יום אחד התלווה הרב שלזינגר אל הצדיק רבי שלומק'ה מזוועהיל. והנה, ניגש אליו לפתע יהודי ומספר לו, בבכי רב, שהוא חשוך-ילדים מזה זמן רב.

"אשתי הגיעה למצב כזה שהורתה לי לבקש ברכה מהרבי, ואמרה שאין לי מה לבוא הביתה בלי הבטחה מהרבי שיוולדו לנו ילדים. אני מבקש שהרבי ירחם עליי, ויבטיח לי זרע של קיימא", בכה היהודי.

האדמו"ר הרחרר לעצמו כמה דקות, ואחר כך אמר: "תראה, אתה מבקש ממני שאבטיח לך. אני מוכן, אבל בתנאי שגם אתה תבטיח לי כמה דברים".

כמובן שהיהודי נתן את הסכמתו לעיסקה, ועוד בטרם שמע מה הן דרישותיו של הרבי, אמר 'הן'. ואז אמר לו הרבי:

שמעתי עליך שהינך 'ראש המדברים' במקווה, וסביבך מתרכזים רוב היהודים שם. אני רוצה לבקש ממך שבלכתך למקווה, אל תדבר. ושנית, שמעתי שהדיבורים שלך אינם מסתיימים במקווה, אלא גם כאשר אתה מגיע להתפלל בבית הכנסת, אינך מהשומרים על שתיקה מוחלטת... ונחשב כאחד

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

יום אחד שכחתי להביא איתי מהבית את הכריך עם החומוס. לא עלה בדעתי שום רעיון מניין להשיג חומוס. אמרתי: ריבוננו של עולם, אני רוצה לעבוד אותך וללמוד בריכוז, אנא תסדר לי חומוס...

וגם: מה עשו מתפללי בית הכנסת בבתי אונגרין כשכל הברזים בשכונה הכריזו על שביתה?

החומוס הוא בריא, יש בו חלבונים ועוד כמה ערכים תזונתיים, אבל בחיים צריכים לדעת להתגמש. בכל זאת, אני מספר את הסיפור, כדי שתדעו שה' עוזר אפילו למפונקים. וגם אם עלי לעבוד על עצמי וללמוד להסתדר, הקב"ה עוזר שעד שזה יקרה, אוכל גם כן להסתדר.

אני בחור בן חמש עשרה מחיפה. אוכל בארוחת הבוקר לחם עם חומוס. רק זה מה שטעים לי. בכל יום מביא לעצמי מהבית לחם מרוח בחומוס, והכול טוב ויפה.

באחד הימים שכחתי להביא את הכריך. לא עלה בדעתי שום רעיון, מניין אשיג חומוס. התפללתי לה' ואמרתי: ריבוננו של עולם, אני רוצה לעבוד אותך וללמוד בריכוז, אנא תסדר לי חומוס.

אני נכנס לחדר האוכל, והנה על השולחן יש קופסא של ממרח חומוס! שאלתי את חברי: איך הגיעה לכאן הקופסא? והוא אמר: "בטעות קנינו לשבת שתי קופסאות של ממרח חומוס, ואבי הציע שאביא את החומוס המיותר לשיבה, ובחורים ייהנו ממנו בארוחת הבוקר".

תודה לך ה' שאתה מפנק אותי.

(גיליון השגחה פרטית)

מספר יהודי מירושלים: נכנסתי להתפלל מנחה בבתי אונגרין. 'היכון לקראת אלוקיך', ורצייתי ליטול את ידיי כהלכה לפני התפילה. אך בברז שם לא היו מים. ניסיתי לבקש מים מהשכנים, וגם להם לא היו. כל הברזים בבתי אונגרין הכריזו על שביתה.

מה עושים כשיש הפסקת מים בכל השכונה? עמדתי והתפללתי לה' מעומק הלב, שיזמין מים לכל המתפללים, שיוכלו ליטול את ידיהם לפני התפילה.

מיד כשסיימתי את תפילתי, ואשא עיניי, והנה באר מים! רכב של חברת הגיחון התקרב לעברי...

ניגשתי אל הנהג ואמרתי לו בבדיחות: תעשה טובה ותפתח את המים, כדי שנוכל להתפלל מנחה. הנהג נענה והוציא מיד בקבוקי מים לכולם...

חומוס מהשמים

הסיפור הבא הוא סיפור של מפונקים, מקדים ואומר בעל המעשה. אנשים אמרו לי שזה לא חינוכי לפרסם סיפור על בחור ישיבה, שמוכן לאכול בארוחת הבוקר רק ממרח חומוס. אמנם

יהלומים מגדולי ישראל

לא חלפה שניה, וסבא אומר לי: "אהרון, זה ממש מכוער! איך יכול להיות שאתה מסוגל לומר דברים כאלו על חבר שלך? הרי הנכם חברים טובים, וכי ככה מדברים על חבר?!"

נכדו של מרן הגרש"ז אויערבאך מספר על יסוד חשוב ב'בין אדם לחברו' שקיבל מסבו זצ"ל

היכן מתגורר וכדו'. התשובות היו צריכות להיות ברורות, קצרות, עם הדגשה על חלוקה ברורה כמה חלקים בתשובות הם מתוך ידיעה וכמה חלקים הם סברא והשערה, ומה מפי השמועה.

באחת השיחות מסוג זה, קיבלתי ממנו יסוד ובנין אדיר בבין אדם לחברו. תוך כדי יציאה מהבית בדרך לשמחה, לפני שהתחלנו לרדת במדרגות, סבא מסתכל ימינה ושמאלה לראות שאין איש נוסף איתנו, הוא פונה ושואל: "תאמר לי, האם אתה מכיר אדם בשם זה וזה?"

בשיחה עם הרב א' חפץ (מוסף שבת קודש יתד נאמן כי תשא תשע"ד) סיפר נכדו של מרן הגרש"ז אויערבאך זצ"ל, הרה"ג רבי אהרון גולדברג שליט"א:

מדי פעם התעניין אצלי סבא על אנשים, פעמים בדרך אגב ופעמים היה אומר מפורשות כי הוא מעוניין לברר אודות פלוני. מיותר להסביר מדוע היה לו צורך בברורים אלו, מחמת עניני הכלל והפרט שעלו על שולחנו. לפעמים השאלה הייתה האם ידוע לי על מצבו הכלכלי, מה מעשיו, היכן הוא לומד, היכן למד,

די היה אם סבא רק היה אומר לי שהתעניין אצלו, ומיד הייתי יכול לומר מה היתה תגובתו...
סבא שמע היטב את מה שאמרתי והענין נגמר. 'סבר וקיבל'. אבל לא חלפה שניה והוא אומר לי: "אהרן, זה מכוער, מכוער, ממש מכוער".

מיד הבנתי ש'המכוער' זה מה שאני אמרתי. והוא המשיך בהערות: "איך יכול להיות שאתה מסוגל לומר דברים כאלו על חבר שלך? וכי זה נקרא חבר? הרי הנכם חברים טובים, כפי שגם הוא ציין לי בשיחה, וכי ככה מדברים על חבר?!"
אמרתי: את החבר שלי אני מכיר היטב על מעלותיו וחולשותיו, לא עולה בדעתי לומר אותם לאיש, אבל סבא שאל ואני מקפיד לומר לסבא את כל ידיעותיי בדיוק.
סבא: "ככה לא מדברים".

- כאשר סבא שואל אותי על הסתירה בין תשובותיי לתשובותיו של החבר, מה הייתי אמור לענות? שאלת:
נדהמתי למשמע תשובתו, שנאמרה בנימה של התנצלות: "יתכן ולא הייתי צריך לשאול בצורה כזאת. אבל שאלתי, ואיך זה שכך מדברים?"
אמרתי: האמת שעדיין דיברתי עליו בעדינות, ונמנעתי להוסיף מה שלא היה בו צורך.

סבא: "אבל ברור אצלי שעל חבר לא מדברים, יהיה מה שיהיה. אינני מסוגל לשמוע דברים מסוג זה."
- סבא, מה הייתי צריך לעשות?
הוא השיב: "אני מבין שמבחינתך רצית לענות רק אמת, אבל במקרה כזה צריך לשתוק, לשתוק ולשתוק..."

השבתי בחיוב. הוא שאל כמה שאלות רגילות על מעשיו, מידותיו וישרותו, ומיד השבתי על הכל בחיוב, וקצת יצאתי מגדרי לספר על ישרותו ועל עסקיו הכלכליים הענפים, מבלי לדעת שאני דורך על משהו, והדגשתי שוב: ואת הכל הוא עושה ביושר ובצניעות.

סבא שואל: "ואיך אתה מגיע להיכרות עם האיש?"
אמרתי: חבר שלי שכן שלו, והוא זה שהכיר בינינו ומאז אני כמעט ידיד שלו.
סבא מהרהר ואומר לי: "מעיקרא לא ידעתי שאתה מכיר את האיש, אבל ידעתי שהחבר שלך מכירו. הבוקר התקשרתי אליו והתעניינתי אצלו, והוא זה שאמר לי שאכן גם אתה מכירו". ואז הביט עלי והדגיש - "ודוקא לכן אני שואל אותך שוב: תאמר לי, אתה בטוח במה שאמרת בנוגע לישרותו בענייני ממון?"
אמרתי שוב: ההיכרות שלי איתו מצוינת ביותר, והנקודה הכי חזקה שאני מכיר באדם הזה - זו האמת והישר בממונות. והוא גם שותף של פלוני, איש עסקים הידוע כישר דרך.

סבא: "רצוני להבין, אתה מכירו דרך החבר שלך, ואם כן היה פשוט שתשובותיכם תהינה זהות. אבל היתכן שאתה כל כך משבח את יושרו וטוב ליבו, ואילו חבר שלך שלל אותו מכל וכל?"
חייכתי ואמרתי לו: סבא, רצוני לומר, את החבר שדיברת איתו הבוקר אני מכיר טוב מאוד, ויודע את מעלותיו ואת חולשותיו. ואכן, באמת דבר משונה: כאשר קורה שאנו נקלעים לשיחה על אנשים שהם מרי נפש, עניים ומסכנים או סתם אנשים רגילים, עליהם הוא מדבר טוב. אבל אם אני מדבר איתו על איש עסקים מוצלח, שמצליח בעיקר בעניני כסף, התגובה שלו תמיד תהיה: "תעזוב, הוא גנב או שקרן"... כנראה שיש לו איזו מין חולשה כזו.

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

מאיזה גיל צריך לחנך את הילדים להישמר מאיסור לשון הרע?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

שמחנכים אותו לעיקר הענין, ואין צריך להכביד עליו בידיעת כל פרטי ההלכות.
הגיל שממנו חייב לחנכו - כתב במשנ"ב שהוא מזמן שהתינוק בר הבנה ומבין כשאומרים לו שאסור לעשות דבר זה. וגדר 'בר הבנה' הוא, אם לאחר שגער בו אביו ידע לפרוש מהאיסור גם שלא בפני אביו, שכבר יודע קצת מאיסור והיתר. והגר"נ קרליץ ביאר, שצריך שיבין שהסיבה שאסור לו לעשות זאת היא כיון שליהודי אסור לעשות מעשה כזה, ולא בגלל שמונעים ממנו לעשות זאת.

בסעיף הנלמד היום בסדר הלימוד היומי בחפץ חיים, מעורר רבנו על החובה לחנך את הילדים ולהפרישם כבר מגיל קטן מאיסור זה. בביאורים ומוספים שבמהדורת 'דרשו' מביאים, כי מלבד מצות החינוך הכללית שיש בכל המצות, באיסור לשון הרע יש מצות עשה מיוחדת להודיע לבנים מעשה מרים ואיסור סיפור לשון הרע [ספר זכור למרים בשם הרמב"ן].
ולהלן מספר פרטים בחובת חינוך מיוחדת זו, מתוך המובא בביאורים ומוספים:
אופן חינוך הקטן לענין שמירת הלשון - כתב הגר"ח קניבסקי

שמבינים שיש איסור לשון הרע ורכילות, חובה לחנכם שאסור לספר לשון הרע, ולבאר להם מתי נחשב הסיפור לתועלת ומותר לספרו, וצריך חכמה גדולה לזה. אכן לענין האם מותר למחנך להקשיב לילדים שמספרים בכתה ענינים שקורים בביתם, ופעמים רבות נשמע לשון הרע על מה שקורה בביתם, דעת הגר"ח קניבסקי שאין לו להקשיב כשאינ בכך צורך.

אמנם כשהלשון הרע שמספר הקטן מזיק לאחרים - לכאורה יש להפרישו אף שלא מצד דין חינוך, כמבואר ברמ"א (חו"מ סי' שט"ו) שיש למנוע קטנים מלהזיק ואף להכותם על כך. ילדים שמספרים בבית מה שנעשה להם בכתה - דעת הגר"נ קרליץ שלפעמים יש צורך לתת לילדים לספר מה שעבר עליהם, והוא תועלת גדולה וחינוכית, אלא שכמובן אין להאמין אלא רק לשמוע דבריהם ולהרגיעם ולברר הדבר. וכשמגיעים לגיל

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

על איזה דין העיד החתם סופר שהתייגע הרבה ולא מצא את מקורו?

יבמות דף כב

וגר שנתגייר - כקטן שנולד דמי

ש"גר שנתגייר כקטן שנולד!"
והוסיף בספר 'מתוקים מדבש' שלפי"ז יתכן לומר שמשום כך הקב"ה סובב שתפרח נשמתם מיד עם הדיבור הראשון [שהרי נשמתם פרוחה רק בשתי הדיבורות הראשונות שיצאו מפי הגבורה], כדי שלא יחיו עם נשותיהם באיסור אפילו רגע אחד לאחר שקיבלו את התורה.
ואפשר להוסיף ולהמליץ את המובא בגמרא שם: "ומאחר שמדיבור ראשון יצתה נשמתו, דיבור שני היאך קיבלו? הוריד טל שעתיד להחיות בו מתים והחיה אותם, שנאמר 'גשם נדבות תניף' (תהילים ס"ז), שלפיכך החיה אותם דווקא בטל וגשם, כיון שמעתה היו "גר שנתגייר", וגר שבא להתגייר טעון טבילה במים.
(מתוקים מדבש)

החתם סופר בחידושו למסכת עבודה זרה (ד.ס.) כותב 'ויגעתי הרבה ולא מצאתי מנ"ל לרבנן הא [דגר שנתגייר] דכקטן שנולד' (יבמות כב.). אמנם נראה אומר ה'משך חכמה' על הפסוק 'שובו לכם לאהליכם' (דברים ה' כז) שמכאן היא הראיה. שהרי כפי שמצינו שעמרם נשא את דודתו למרות שהתורה אסרה זאת, וזאת מפני שנשאה קודם מתן תורה, כך מסתבר שהיו המון עם שהיו נשואים לנשים שהתורה אסרה עליהם, כגון קרובות משפחה. והנה כיון שבמעמד הר סיני פרוחה נשמתם, לכאורה היה אסור להם לשוב לנשיהם, שהרי לאחר מתן תורה נאסר עליהם לחיות עם נשים אלו. אך מאחר ואנו רואים שהקב"ה הורה למשה לומר לישראל "שובו לכם לאהליכם", הרי שהקורבה נתבטלה. ומכאן

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

לשמוע ולל השומיע

ברכב, בבית, ובכל מקום..

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקאות ובעיון

'הפותח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

חדש במערכת

ניתן להאט או להאיץ את קצב שמיעת השיעורים
לחצו 7 להאטה או 9 להאצה

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

בגד שיש בו חמש זויות - האם הוא חייב בציצית?

הכנפות הרחוקות ביותר זו מזו; ונחלקו הפוסקים אם דין זה, של קשירת החוטים דווקא בכנפות הרחוקות, הוא מדאורייתא או מדרבנן. ואסור מדאורייתא לקשור חוטי ציצית ביותר מארבע כנפות, משום איסור 'בל תוסיף'. ויש אומרים שבגד שיש בו יותר מארבע כנפות פטור מציצית, ולכן, לכתחילה אין לקיים בו את מצות ציצית.

[שו"ע י, א, ומשנ"ב א, ג, ד רה; ביאורים ומוספים דרשו, 2, וראה שם, 1]

נאמר בתורה על מצות ציצית: "גְּדִלִים תַּעֲשֶׂה לָךְ עַל אַרְבַּע כְּנָפֹת פְּסוּתֶךָ", דהיינו, בגד שיש בו ארבעה קצוות העשויים כעין זויות, חייב בציצית. ודרשו חכמינו ז"ל: "ארבע, ולא שלוש", דהיינו, שאם יש בבגד פחות מארבע כנפות - אף אם קודם לכן היו בו ארבע, ונחתכה אחת מהן - פטור מציצית.

ואם יש בבגד יותר מארבע כנפות - חייב בציצית, אך יש לקשור בו חוטי ציצית בארבע כנפות בלבד, ויש לקושרם בארבע

בגד שכנפותיו קופלו ונתפרו - האם הוא פטור מציצית?

הציצית בבגד בהתאם לכנפות הישנות, או בהתאם לכנפות החדשות שנוצרו שלאחר התפירה.

אולם, אם תפר את הקיפולים בתפירה מקצועית, באופן שלא ניכר על פני הבגד שזויותיו קופלו ונתפרו - לכל הדעות, יש למקם את החוטים בהתאם לכנפות החדשות. ואף במקרה הנ"ל, כשהפך את הכנפות למעוגלות, יתכן שתפירה מקצועית פוטר את הבגד מציצית.

[שו"ע י, ג, משנ"ב ח, וביה"ל ד"ה לא]

בגד שיש בו ארבע כנפות העשויות כעין זויות, וקיפלו, ותפרן באופן שכנפות הבגד מעוגלות - עדיין חייב בציצית, כיון שיש להניח שבעתיד יפתח את התפירות והבגד ישוב להיות בן ארבע כנפות זויות, שאם לא כן, היה חותכן, ולא תופרן, ולכן אין הכנפות נחשבות כמעוגלות.

ואם קיפל את הכנפות ותפרן באופן שגם לאחר התפירה הן עשויות כעין זויות - נחלקו הפוסקים אם יש למקם את חוטי

בגד בן שלוש כנפות שקשרו בו את חוטי הציצית והוסיפו כנף וקשרו בה את הציצית - האם ניתן לקיים בו את מצות ציצית?

באופן שהושלמו בו ארבע כנפות, והתחייב בציצית - יש להתיר את החוטים שנקשרו קודם לכן, ולקושרן מחדש.

ואם קשר רק קשר אחד ללא כריכת החוט וקשירתו לאחר הכריכה - יש אומרים, שבדיעבד, הציצית כשרה, אך לכתחילה רצוי להחמיר; ויש אומרים, שאף בדיעבד, הציצית פסולה.

[שו"ע י, ה, ומשנ"ב יד; ביאורים ומוספים דרשו, 9]

נאמר בתורה על מצות ציצית: "גְּדִלִים תַּעֲשֶׂה לָךְ עַל אַרְבַּע כְּנָפֹת פְּסוּתֶךָ", ודרשו חכמינו ז"ל: "תעשה - ולא מן העשוי", דהיינו שיש לעשות את הגדילים - שהם חוטי הציצית הקשורים בכנף הבגד - כאשר כבר ישנן בבגד ארבע כנפות, ולא שהבגד יעשה בן ארבע כנפות לאחר שהגדילים כבר עשויים.

ולפיכך, בגד שאין בו ארבע כנפות, אשר קשרו חוטי ציצית בכנפותיו הקיימות, או בחלק מהן, ולאחר מכן חתכו את הבגד

* בגד ציצית העשוי מצמר, ניתן לקשור בו חוטי ציצית העשויים מצמר בלבד; ובגד ציצית מפשתן, ניתן לקשור בו חוטי ציצית מפשתן בלבד. ובגד ציצית העשוי מחומר שאינו פשתן או צמר - ניתן לקשור בו חוטים העשויים מחומר זהה ללבד; וניתן לקשור בו גם חוטים מצמר, או מפשתן.
* אסור לקשור חוטי ציצית מצמר ומפשתן יחד בבגד אחד, וכן אסור לקשור חוטי פשתן בבגד צמר, או להיפך. ולמעשה, מחמת חששות שונים, אין לעשות בגד ציצית או חוטי ציצית מפשתן כלל.
* רצוי לעשות את בגדי הציצית מצבע לבן בלבד, ולקשור בהם חוטים לבנים; וכך מנהג כל ישראל בימינו. ומנהג בני אשכנז, להוסיף בשפת טלית הצמר פסים שחורים, הדומים לצבע התכלת.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מדוע מדליקים את נר ה'שמש'?

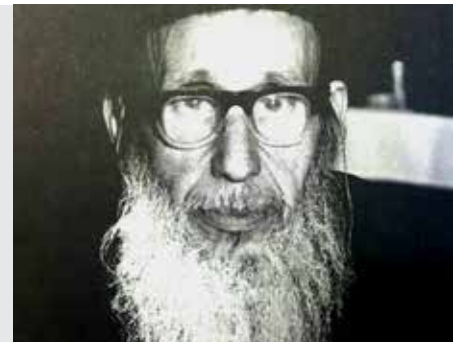
שמש לכל אחד ואחד, כיון שהנרות עומדים במרחק מסוים זה מזה, וקיים חשש שיכשלו בשימוש באורם אף כאשר הודלק שמש בסמוך לנרות האחרים.

[שו"ע תרעג, א, ומשנ"ב יח; ביאורים ומוספים דרשו, 23]

כידוע, אסור להשתמש באור נרות החנוכה, ולפיכך, נהגו כל ישראל להדליק נר נוסף יחד עם נרות החנוכה, כדי שלא יכשלו בשימוש באור נרות החנוכה; ונר זה מכונה 'שמש'. וכשכמה מבני הבית מדליקים במקום אחד, נוהגים להדליק

הלוח היומי

כ"ז באדר ב' | רבי אברהם חיים ב"ר מרדכי דוד ברים זצ"ל, ר"י אהל יעקב ומשכן יוסף ובעל מרבה חיים

יארצייט:

תרנ"א: רבי דוד אברהם משה ב"ר שמואל סגל קרויז זצ"ל, מאונגוואר, בעל נפש אדם.
תרפ"ב: רבי משה נחום ב"ר מאיר ולנשטיין זצ"ל, ראב"ד פרושים בי-ם.
תשס"ב: רבי אברהם חיים ב"ר מרדכי דוד ברים זצ"ל, ר"י אהל יעקב ומשכן יוסף ובעל מרבה חיים.
תשע"ז: רבי משה ב"ר דוד סאקס (סוקובסקי) זצ"ל, אב"ד ק. יראים מטרסדורף י-ם.

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

קיבלת יותר ממה שמגיע לך!

הרה"ק בעל ה"ישמח ישראל" מאלכסנדר אמר: כל יהודי חייב לחשוב שקיבל יותר מחלקו המגיע לו מאת השי"ת ולא להתאונן על מה שנחסר לו.

(תולדות הישמח ישראל ח"א עמ' קצג)

נשתדל להתבונן בכל הטובות שהשי"ת השפיע עלינו, ונחוש שהשי"ת נתן לנו יותר ממה שמגיע לנו, ונודה לו על כך

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il